

Vis van de maand

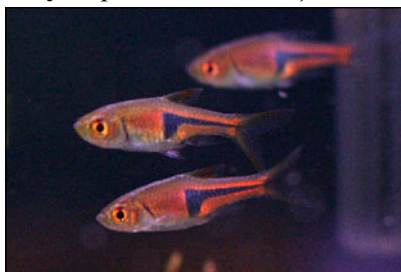
Trigonostigma espei (Meinken, 1967)

Martin Byttebier, Aquatropica Kortrijk

Nederlandse naam: Espe's kegelvlekbarbeel

Engelse naam: lambchop rasbora (de vlek lijkt op een lamskotelet)

Algemeen: Orde: CYPRINIFORMES
 Onderorde: CYPRINOIDEI
 Familie: CYPRINIDAE
 Onderfamilie: RASBORINAE

Synoniem: *Rasbora espei*

Voorkomen: Komt voor in goedbeplante regenwoudebekken van Thailand en Cambodja. Er lijken twee hoofdpopulaties van deze soort voor te komen. Een in het uiterste zuidwesten van Thailand en de andere in het zuidoosten van Thailand, rond de grens met Cambodja. De kleur van de vis kan naargelang de locatie nogal verschillen. Zo hebben species van de Krabi-provincie (Zuid-Thailand) een meer intense rode kleur dan deze die voorkomen in de Chanthaburi-provincie (Oost-Thailand). Het is bekend dat de habitat van *T. espei* zich ten minste uitstrekt tot het Prek Tuk Sap-rivierbekken dicht bij de kuststad Sihanoukville in Zuidwest-Cambodja.

In Thailand wordt deze vis bedreigd in zijn voortbestaan door verlies van leefruimte (ontbossing) en door vervuiling van de rivieren door chemische landbouwproducten. Overbevissing voor de aquariumhandel vormt eveneens een bedreiging. Deze vis staat als kwetsbaar vermeld in Thailand Red Data (Vidthayanon, 2005).

Grootte: maximum 4 cm, meestal iets kleiner

Geslachtsonderscheid: De mannetjes zijn kleurrijker en minder rond dan de vrouwtjes.

Gedrag: Zijn vredelievende vissen die men best in een grote school van minstens 8 à 10 species houdt. Hierdoor zullen ze minder nerveus zijn.

Bakinrichting: Een zanderige of fijnkiezige bodem met veel planten aan de achter- en zijkant van de bak. Wortelhout en eiken- of beukenbladeren vervolledigen de decoratie. De kleuren van deze vis komen het best tot uiting door gedempt licht te gebruiken.

De optimale watertemperatuur ligt tussen de 22 à 25 °C met een pH van 6,2-6,8. In de natuur (Thailand) zijn de waarden als volgt: temp.: 23,3 à 27 °C, pH: 5,73 à 5,96 (Chundum, Ngamsnae & Arthainsee, 2010).

Voedsel: Is een alleseter. In de natuur vormen insecten, zoöplankton, fytoplankton, wormen en algen het dagelijks menu van *T. espeii* (Chundum, Ngamsnae & Arthainsee, 2010).

Kweken: Zoals vele kleine cypriniden vertoont *T. espeii* geen ouderzorg, maar ze gebruiken wel een andere aflegmethode dan de meeste cypriniden. Ze bevestigen de eieren aan de onderzijde van breedbladige waterplanten. Wanneer de vissen in goede conditie verkeren, zullen ze vrij vaak afleggen en in een goedbeplant aquarium is het mogelijk dat er nu en dan jongbroed te voorschijn komt zonder tussenkomst van de aquariaan.

Wil men gericht kweken dan zal men wel moeten tussenkomen. Het best zet men ze paarsgewijs in een klein aquarium (30 liter) dat schaars belicht is. De bodem kan men kaal laten of bedekken met een gaas waarvan de mazen groot genoeg zijn om de eieren die van de planten vallen door te laten, maar te smal voor de vissen zodat ze niet aan de eieren kunnen. Het water moet een pH hebben van 5,0 à 6,0 met een KH van 1 à 5 °DH en een temperatuur van 26 °C. De bak moet dichtbeplant zijn met breedbladige planten, zoals *Microsorium*- en *Cryptocoryne*-soorten.

Het afleggen gebeurt in de ochtenduren en wordt voorafgegaan door een vlag van hofmakerij door het mannetje. Vaak voert een paar een serie van testparingen uit over een uitgekozen afzetplaats en het kan soms uren duren vooraleer de vissen uiteindelijk overgaan tot de echte eiafzetting/bevruchting.

Als het moment daar is, zet het vrouwtje een aantal eitjes af die dan door het mannetje bevrucht worden vooraleer het vrouwtje het volgende legsel deponiert. Indien een koppeltje niet direct aflegt, kan men ze gedurende enkele dagen in de kweekbak laten. Als er echter na 3 tot 4 dagen nog geen eieren te bespeuren zijn, moeten ze uitgevangen worden en terug bij de groep gezet worden. Men kan dan een nieuwe poging ondernemen met een ander koppel. Na het afzetten zullen de vissen ieder eitje dat ze vinden oppeuzelen en moeten daarom uit de kweekbak verwijderd worden.

Incubatie is temperatuurafhankelijk maar vindt meestal plaats tussen de 24 en 48 uren na bevruchting. Het jongbroed zwemt na een week al vrij rond. De eerste dagen kan men ze *Paramecium* (pantoffeldiertjes) te eten geven. Eens het jongbroed groot genoeg is kan men ze *Artemia-nauplii* en/of microwormtje geven.

Opmerkingen: *Trigonostigma espei* kan verward worden met *T. heteromorpha* en *T. hengeli*, maar als je ze goed bekijkt kan je ze toch gemakkelijk uit elkaar halen. *T. heteromorpha* vertoont een roze-achtige kleur, heeft van de drie het hoogste lichaam en de karakteristieke tekening is breder, driehoekiger van vorm en donkerder van kleur.

Trigonostigma somphongsi

T. espei heeft in het algemeen een helder koper/roodachtige kleur met een smalere lamskotelettekening. *T. hengeli* daarentegen is lichtjes kleiner met een grijsachtig tot kleurloos lichaam. De lamskotelettekening heeft langsheen de bovenste en voorste rand een schijn van helder oranjekeurige pigmenten. De vierde soort *T. somphongsi* is door de

tot een smalle streep herleide lamskotelettekening heel gemakkelijk van de drie andere soorten te onderscheiden.

Literatuur:

Chundum, S., Ngamsnae, P. and Arthainsee, A. (2010). Biological and ecological assessment of conservation and aquaculture development of *Trigonostigma espei* in Chantaburi province. *Journal of Agricultural Technology* Vol.6(4): 767-775

Vidthayanon, C. (2005). Thailand Red Data: Fishes. Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, Bangkok, Thailand. 108 p.